

WADNIE MENSKI

KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
 Redakcja otwarta od 12-11 5-6
 Administracja 10-11 4-6
 Prenumerata miesięcznie zł. 4.
 z odnośniami i przes. poczt. 4 zł. 40 gr.

№ 37 Rok III
GRODNO
 sobota 6 lutego 1926 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem Drobn.
 za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz
 Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicowy 8-10
 szpalowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
 główku, obowiązująca wszędzie już przyjęte zamówienia
 bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **II i ostat-** **Dr. MABUZE** (współczesny
LA- **nia serja** **CASANOWA)**
CE **Najniebezpieczniejszy** W rolach
 ulica Pocztowa 4 **awanturnik XX wieku** głównych
R. Klejn-Roggen i in. Od 75 gr.

Na drodze pracy

Zapowiedź dzisiejszego zjazdu przerwała błogie uśpienie, w jakim pogrążone drzemało Grodno. Ludzie poczuli myśl, niekoniecznie uważając Kasę Chorych za największą bolączkę, a zbliżające się wybory do tej instytucji jako jedyny wypadek, któremu należy poświęcić wszystkie swoje nerwy.

Już to samo, że w Grodnie zaczęto zastanawiać się nad potrzebą zjazdu, że prądy ścierające się jego wyrażać swe opinie jest wielką zaśluga inicjatorów tej potrzebnej dla wszystkich, którzy zdają sobie sprawę z powagi chwili jakie przeżywamy — wymiany wzajemnej myśli.

Leży przed nami program porządku zjazdu, leży zaproszenie i odezwę jego inicjatorów. Czytam je i przecieram oczy prawie ze zdumieniem. Wico narazicie w społeczeństwie polskim na Kresach zbudziła się potrzeba uzgodnienia i określenia stanowiska wobec przeżywanych obecnie zagadnień. I nie wico — lecz narada, nie krzyk — lecz powaga, nie wrzask — ale zapowiedź pracy społecznej, różnych przedstawicieli politycznej myśli polskiej, tu na Kresach.

Przy jednym stole znajdują się więc dziś, jeśli nie wszystkie odłamy przedstawicieli stronnictw, to przynajmniej pewna jej część. O ile zapowiedź takiej narady musiała u ludzi tęskniących za poprawieniem się stosunków na Kresach wywołać żywą, a nawet entuzjastyczną radość o tyle, mamy wrażenie u tych, którzy uznają, że dobrze jest jak jest, powołano wywołać przynajmniej spokojną ocenę już po rozegraniu się wypadków — jeśli tak nazwać można styl reporterskim dzisiejszy i jutrzejszy dzień w Grodnie.

Można się domyśleć lub smuć o wypadkach, gdy dokonany się w

myśl naszych pragnień, lub zawiodły, lecz przesądzać z góry sprawę czy też pażyć intencje poczynić, nie sądzimy, by pomogło powadze przeciwników zjazdu.

Któż powołany jest do tego, by najlepiej i najjaśniej określić sytuację panującą na ziemiach wschodnich. Czy mają to uczynić posłowie z Sanoka, Drohobycza, Krakowa, Kalisza, lub Suwałk?

Komu najbardziej na sercu leży naprawa administracji i samorządów na Kresach, czyż nie tym, którzy codziennie z niedomaganiem tych urzędów się spotykają, którzy niejednokrotnie na własnej skórze doświadczają bezładności ich polityki, gdyż na całym obszarze kresów wschodnich politykę państwową uprawia się stosownie do przekonań politycznych odnośnego wojewody, starosty, czy też urzędnika, stojącego na czelu miasta.

Kogóż najbardziej boli brak oświaty na Kresach, brak odpowiednich sił nauczycielskich, które przyobudzą na wieś nie po to by uczyć, lecz by uprawiać politykę i kaptować głosy w przyszłości dla swoich partii.

A sprawy agrarne, a osadnictwo, parcelacje, reforma rolna, gdzie stacjonują, kregostup polityki, nieomal żywotną przyszłość Kresów i ich dla Państwa zachowanie? Czy o tych sprawach również sąd i orzeczenie wydawać winno Poznańskie, Małopolskie, lub Warszawskie?

Z programu narad widzimy, że z powagą i troską, o których zjazd ten po długich zachodach do skutku prowadzi, przystępują dziś do swej pracy. Należy im więc nie tylko przybiec z życzeniem owocnej pracy, lecz pomóc bez uprzedzenia, bez przesądzenia z góry rezultatów.

Jeśli spodziewane rezultaty zaołdają, będziemy i my nie szczędzić

słów krytyki, lecz trzeba by ktoś narazicie rozpoczął oradę ugro, który zapuszczony porasta coraz to gęstszym chwastem i kłosem.

A że plug ten choć ująć może polskie, że polskie w ziemię chcą rzucić ziarno, że przyjeżdżają tu radzić nad sprawami, mającymi dla przyszłości Kresów Rzeczypospolitej znaczenie żywotne, nie mamy prawa doszukiwać się w ich puczynach zaspokojenia prywatnych tylko ambicji i poszukiwania własnych tylko korzyści. Tak jak nie będziemy mieć za złe Małopolsce, lub Wielkopolsce, lub Śląskowi jeśli zwolują zjazdu swych posłów i w trosce o potrzebę, które z powodu stuletniej niewoli odrębne są dziś tak pod kulturalnym, jak i gospodarczym względem w każdej dziedzinie tak i nikt nie ma prawa winić społeczeństwo kresowe i jego

przedstawicieli, że dziś w Grodnie rozpoczynają radzić, jaką z chaosu i mgław wydobycie się drogą i chcą iść ścieżką użytecznej dla Ziemi Wschodnich i eo za tam idzie, dla całości Państwa — pracy.

A dziś każdej pracy polskiej podjętej tu na Kresach, nie w imię hasła destrukcyjnych, lecz pod znakiem poprawy stosunków, należy się od społeczeństwa poszanowanie, a od przeciwników politycznych przynajmniej — spokojną ocenę.

Inaczej mogą się oni spotkać z sentencją łacińską, którą wewnątrz starego krakowskiego ratusza wypisała ongiś doń prawdziwego mędrca:

„Jeżeli się Tobie ten dom nie wydaje dobrze zbudowanym, porostaw go nam, a sam poprawiej lepiej własny”.

Br. Skapoti.

11 wiecz. **TEATR MIEJSKI** 11 wiecz.
BZISZ ZIELONA KACZKA
 Kabaret Artystów Teatru Miejskiego
DANCING
 przy dźwiękach orkiestry p. Milejowskiego
 Początek o godz. 11 wieczorem
 Wejście bardzo tanie.

Biuro rozlepiania ogłoszeń
 mieści się ul. Dominikańska № 31 przy księgarni E. IBERSKIEGO i otwarte cały dzień prócz dni świątecznych.

Uroczystość szkolna Wieczór ku czci Adama Mickiewicza

Państw. Gimnazjum męskie w Grodnie urządza w niedzielę dnia 7 lutego t. r. tradycyjną uroczystość ku czci mistrza nad mistrzami, nie dościgniętego geniusza poezji — naroduwej Adama Mickiewicza, którego miano nosi ten zakład naukowy.

Wedle ogłoszonego programu odbędzie się w tym celu uroczysty wieczór, w skład którego wchodzi mowa, które uwzględni także naukową działalność nieśmiertelnego twórcy, wchodzi odtworzenie wstrząsającej swym tragizmem 8 sceny z III części „Dziada” znanej pod nazwą „Pan Senator”. Z kolei nastąpi reprodukcja przepięknych bajek mickiewiczowskich, jakież wyraz tych nadziei, które budził wśród ówczesnego pokolenia Ludwik Napoleon, a które znalazły odźwięk w „Jacińskiej odzie”. „Na zdobycie Somarsundu” Utwór ten podany zostanie w oryginale jakoteż w tłumaczeniu.

Zakończenie uroczystości stanowić będzie „Odprawa posłów greckich” rzesza historycznie pierwsza tragedia, dzieło Jana z Czarnolasu, chociaż pozornie tak odległa i obca duchem czasu, a jednak jakże aktualna, jakże żywa przez wskazanie przestrogi i rady dla ogółu.

W żywej postaci stanie przed nami świat starożytnych Greków i Trojan, powaśnawych między sobą i miotanych namiętnościami, których źródłem jest prywata, a następstwem nieszczęście całego narodu.

Całość wieczoru przygotowywana z prawdziwym pietyzmem przez młodzież gimnazjalną jakoteż seminarjum żeńskiego będzie wyrazem głębokiego hołdu dla tych wielkich duchów poetyckich, które widły nasz naród zarówno w chwiałach świetności jak i klęsk narodowych.

Wydajność Skarbowa Monopolu Spirytusowego.

Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, iż podniesione zarzuty w prasie przeciw dotychczasowej gospodarce D.P.M.S. i wynikiem finansowym Monopolu, są tendencyjnie mocno przesadzone i nie mają słusznej podstawy.

Np. porównanie wpływów akcyzowych z roku 1924 z wpływami Monopolu za rok 1925, o tyle byłoby słuszne gdyby produkcja a zwłaszcza spożycie było jednakowe, tembardziej, że to ostatnie w ubiegłym roku zmniejszyło się o 20%.

W roku 1924 na litr spożytego spirytusu, wypadło podatku akcyzowego 2 zł. 28 gr. — w roku zaś 1925, podatek ten wynosił 3 zł. 68 groszy.

Na rok 1925 prelimitowano z Monopolu Spirytusowego czystego dochodu 197,5 miliona zł., a faktycznie wpłynęło do Centralnej Kasy Państwowej 174,3 miliona zł., a łącznie z uzyskanymi wpływami przez Dyrekcję Monopolu Spirytusowego na poczet kapitału obrotowego w kwocie 36,2 miliona zł., Skarb Państwa zyskał za 1925 r. 210,5 miliona zł., a więc 7,3 miliona zł. więcej od sumy prelimitowanej. Co zaś do sumy zarzutów, należałoby się gduleś z wielką rezer-

wa, ponieważ mogą one wychodzić albo od osób niedokładnie obznajomionych ze stosunkami Monopolu, względnie od jednostek zainteresowanych z powodu utraty źródła zarobkowania.

Przy dużej fabrykacji nowopowstałego przedsiębiorstwa Państwowego jakim jest Monopol Spirytusowy, nieuniknione są pewne braki czy usterki, ale te z biegiem czasu, same przez się muszą być i będą usunięte, tembardziej, iż przy prowadzeniu Monopolu D.P.M.S. zawsze kieruje się wzorami zaczerpniętymi z Monopolu rosyjskiego poddając je pewnej krytyce.

O pełnych wpływach z Monopolu, może być mowa wtedy, gdy na całym obszarze Państwa zostanie wprowadzony Monopol w całej rozciągłości.

W roku ubiegłym D.P.M.S. ograniczyło swoją działalność do hurtowej sprzedaży spirytusu.

Detaliczny rozlew sprzedaży spirytusu dla celów domowo-leczniczych został częściowo zapoczątkowany a mianowicie: uruchomiono rozlewnie w Warszawie na Pradze, w lipcu rozlewnię w Poznaniu a dopiero w listopadzie 1925 r. w dziesięciu rozlewniach kresowych to jest w Łowiu, Wilnie, Sarnach, Pińsku, Kowlu, Równem, Bieściu nad Bugiem, Zdobunowie, Baranowiczach i Stanisławowie, przy czem te ostatnie rozpoczęły także i komisy rozlew wódek dla Monopolu na obszarze: Wileńskiego, Połeskiego, Nowogródzkiego, Tarnopolskiego, Stanisławowskiego i Lwowskiego Województwa, gdzie Monopol w całej pełni zaprowadzony został od 1-go stycznia 1926.

Teatr Miejski

Dzisiaj świetna farsa w 3 akt. p. t. „Dudek” grana z olbrzymim powodzeniem na naszej scenie. Wieczorem o godz. 11 Kabaret z Dancin-gem „Zielona Kaczka” z udziałem pp. B. Leorówny, Cybowskiej, Dunin-Rychłowskiej, Jasińskiej, P. Liaty, Wolejkowej, Dalkowskiego, Hajdugi, Piwińskiego, Wichrowskiego, Wolejki i Wasilewskiego. Całość pomysłu wyreżyserowana przez Karola Wichrowskiego zapowiada się interesująco. Moc niespodzianek. Po kabarecie Dancing na foyer przy dźwiękach kapeli p. Milejkowskiego. Konferansje będzie K. Wichrowski. W poniedziałek premiera „Wielka Księżna i Chłopiec Hotelowy”.

Reduta

Dzisiaj klub sportowy „Cresovia” urządza w salonach hotelu „Royal” bal maskowy. Początek o godz. 11 wiecz.

Wystawa

W dniu dzisiejszym w Kinie „Saturn” została otwarta wystawa oryginalnych kilimów gliniańskich i wyrobów pacykowskich.

Wystawa otwarta codziennie od dnia 10 do 20 bez przerwy.

Wstęp 50 gr., dla młodzieży i wojskowych 30 gr.

Każda osoba zwiedzająca wystawę otrzyma figurkę „polskiej sztuki pacykowskiej”.

Swój do swego po swoje!
Jedyny polski sklep galanteryjny
„OSTOJA”
w Grodnie przy ul. Pocztowej № 6
jest najtańszym źródłem zakupu, gdyż minimalne koszty administracyjne pozwalają nam stosować zasadę
najlepszy towar — najniższe ceny
Prosimy odwiedzić nasz sklep celem przekonania się.
7-15

Fabryka Kafli
„Stanisławów”
poleca własnego wyrobu doskonałej konstrukcji piecyki kafłowe przenośne, wyróżniające się ogromną oszczędnością opału, wysoką jakością i niską ceną.
Sprzedaż w magazynie fabrycznym przy ul. Kolejowej.
Również na składzie są przenośne kuchenki bardzo praktyczne, dogodne i tanie.
Telefon № 51.

Ukazał się nowy numer tygodnika
Wiadomości □□
□□ Literackie
Adres Administracji:
WARSZAWA, Ś-to Krzyśka 30
tel. 223-04.

Ukazał się nowy numer tygodnika obrazkowego dla dzieci p. t.
„Moje piśmko”
Piśmko to nader starannie opracowane stanowi najmlszą rozrywkę dla dziatwy
Adres: Warszawa, N. Świat 35.

Wyciąg ze spostrzeżeń wojsk. stacji meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T.° najwyższa za dobę ubiegłą	T.° najniższa za dobę ubiegłą	S. an pogodny za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18	758,8	2	—	—	pochmurno i mgliście w nocy deszcz
	g. 21					
	g. 7. dn. 4. II.	758,3	4	+1,5	-0,5	
Wilno	g. 18	751,5	—	—	—	pochmurno
	g. 21					
	g. 7 dn. 4. II.	759,0	2	+2,0	-1,0	
Białystok	g. 18	751,7	1	—	—	Przeważnie pochmurno
	g. 21					
	g. 7 dn. 4. II.	757,8	1	+1,0	0,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste — bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

Składajcie ofiary na **KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI**